

ŽIVOT VÍRY



Proměna
společnosti
evangeliem

11
2016

41 Kč / 1,60 €

**Beznadějný
optimista**
Šimon Peres /6

**Čínští
křesťané**
žádají o azyl /7

**Modlit se,
nebo jít
k lékaři?**
Nad Biblií /22

Setkání
s nemocí
a se smrtí



6
Šimon Peres
Zemřel poslední
ze zakladatelů Izraele



8
rozhovor:
Pavel Kuchynka
Viníka
dceřiny smrti
jsem objal



**Šťastné chvíle ukončil
sesuv půdy
svědectví**
18

co najdete v tomto čísle

úvodník

4 Má smrt vliv na to, jak žijeme?

Pavel Raus

pokoj s Izraelem

6 Beznadějný optimista

Johannes Gerloff

křesťan a společnost

7 Čínští křesťané žádají o azyl

Ondřej Kubů

rozhovor

8 Modlil jsem se, ať se nezblázním

Pavel Kuchynka

téma: Setkání s nemocí a se smrtí

12 Poslední úsek cesty

Jindřiška Papežová

14 Doprovázení umírajících

anketa

14 Úmrtí u židů

Melchior Mlčoch

můj příběh

15 Napotřetí mi to došlo

Martin Hasík

17 Rok života jako bonus

Šárka Dvořáková

18 V autě unášeném bahnem a kamením

Jana Balvínová

20 Odpočítáváme dny, kdy se zase uvidíme

Bedřich Smola

21 Byla jsem na Boha našťvaná

Kateřina Oppeltová

nad Biblií

22 Uzdravování? Dnes?

Dennis Bavister

připravujeme

☒ **téma: První návštěva ve sboru**

☐ Jak hosté vnímají naše bohoslužby?

☐ Co jim vadí a jak jim můžeme pomoci, aby se cítili dobře?

☐ Inspirovat se v „sousední“ církvi?

☒ **vánoční povídka, soutěžní křížovka, silvestrovská stránka**

☒ **10 let od úmrtí Viléma D. Schneebergera**

☐ Čím obohatil nejen metodisty

Petr Jašek v Súdánu Český křesťan stále vězněn pro víru **20**



ŽIVOT VÍRY

ročník 27 / listopad 2016
cena 41 Kč / 1,60 €

Život víry je měsíčníkem vydávaným Křesťanskou misijní společností (KMS), která sdružuje různá křesťanská společenství, organizace a jednotlivce. KMS slouží k vzájemnému dorozumění křesťanských pracovníků, kteří usilují o misi a o jednotu křesťanů ve světle Písma. Chce napomáhat k duchovnímu růstu a vzdělávání křesťanů a místních sborů. KMS chce sloužit Božímu lidu. Snaží se o prohloubení vztahů mezi křesťany a usiluje o probuzení.

Šéfredaktor: Mgr. Tomáš Coufal
Redakce: Ing. arch. Tomáš Dittrich,
Lucie Švábová, DiS.

Redakční rada: Ing. arch. Tomáš Dittrich,
Ing. Lubomír Ondráček, Mgr. Jiří Unger,
Ing. arch. Kateřina Hodecová
Sazba a grafická úprava: Ondřej Pumr
Korektury: Mgr. Tomáš Coufal, Zdenka Brázdilová
Výtvarná spolupráce: Pavel Bosman
Tisk: Grafotechna Plus, s. r. o.

Redakce a administrace
KMS – Život víry, Primátorská 41, 180 00 Praha 8
tel.: 284 841 922, fax: 284 841 923
e-mail: redakce@zivotviry.cz, web: www.zivotviry.cz

Předplatné

objednávejte pomocí výše uvedených kontaktů nebo na e-mailu předplatne@zivotviry.cz.
Půlroční (250 Kč) či roční předplatné (499 Kč) lze zahájit kterýmkoli měsícem roku. Bližší informace (mj. kompletní ceník včetně množstevních slev) najdete na www.zivotviry.cz, odkud lze časopis také pomocí on-line formuláře objednat. Informace na vyžádání zašleme i poštou.

Předplatné, distribuce a reklamace na Slovensku:
Knihkupectvo Jonatán,
Legionárska 2, 811 07 Bratislava
tel. 02/555 63 040, e-mail: jonatan@vbn.sk
<http://obchod.mrp.sk/vbn>

Distribuce pro zdravotně postižené elektronicky:
Diakonie ČCE, Klimentská 18, 110 05 Praha 1
tel.: 222 316 306, e-mail: szp@diakonie.cz

Vydavatel: KMS, IČ 539 147
Registrováno: MK ČR E 6094, ISSN 1210-43-45

Za obsah podepsaných článků odpovídají autoři. Redakce si vyhrazuje právo zaslané příspěvky krátit. Snažíme se publikovat původní texty. Pokud články, které nám posíláte, chcete zveřejnit i jinde, prosíme, abyste nás o tom informovali.

© Život víry – všechna práva vyhrazena.

Přetiskování článků či jejich delších částí bez písemného svolení redakce se zapovídá, přetiskování kratších částí (do jednoho odstavce) možno pouze s uvedením přesné citace (včetně ročníku, názvu článku a strany). Jednotlivé články možno šířit prostřednictvím xerokopii, pouze zdarma.

Uzávěrka **rádkové i plošné inzerce** je druhého dne předchozího měsíce. Později zadané inzertní zadání dle možností, s 50% příplatkem.

Redakce si vyhrazuje právo inzertní odmítnout. Seznamovací a fundraisingové inzertní nezveřejňujeme.

Podmínky inzerce: <http://inzerce.zivotviry.cz>

Číslo vychází koncem předchozího měsíce a je distribuováno během první poloviny měsíce.

Milý čtenáři,

kolega šéfredaktor mi občas vyčte, že jsem při natáčení rozhovoru zapomněl zpovídánou osobnost nafotit. Stalo se mi to nejednou. Focení беру trochu jako obtěžování a někdy mám pocit, že už jsem z dotyčného „vyždímal“ dost. Focení navíc nepokládám za tak důležité jako poselství slov. Tyto výmluvy ale neobstojí, novinář fotit potřebuje a musí.

Rada lidí se fotí ráda. Často to na nich poznám předem, podle vystupování, gest, oblečení, stylu, podle dekorativního vousu. Nedej se klamat, určitá míra exhibicionismu je zdravá. Každý člověk ji potřebuje a ten, kdo jí má málo, jako třeba já, na to v některých situacích doplácí.

Proč mám tedy pocit, že lidi focením obtěžuji, když se řada lidí fotí ráda? Protože já se fotím nerad. O fotku, na které jsem vidět, prostě nestojím. Není to tím, že bych měl nízké sebevědomí. Problémy s identitou rozhodně netrpím. Ani stydlivý nejsem, naopak, musím krotit své zbytečné mluvení i chuť pouštět se do příliš mnoha věcí. Jen mi nevyhovují fotky s mou osobou. Koupím pět až deset procent exhibicionismu navíc!

Jsou čtyři věci, které nedokážu pochopit, a pět, kterým nerozumím. Čtyři jsou uvedeny v Příložích 30 a ta pátá jsou selfička. Neřeknu, jednou za měsíc se s někým vyfotit, ale fotit se pořád a všude, na Karlově mostě, na Staroměstském náměstí, na Karlštejně, v metru, v tramvaji, to nechápu. Možná ti lidé mají problém s identitou a snaží se v tříminutových intervalech dokumentovat, že snad přece jen existují a dá se na ně dívat.

Nezapomenu, že jsem svou nechutí fotit se zkazil i naše fotky svatební. Nebyl to můj cíl – stačilo, že jsem se tvářil nezdravě nepřítomně. Po svatbě jsem šel do sebe a rozhodl se, že si na podobné věci budu pro příště dávat pozor – nechci už nikomu narušit žádnou fotku. Fotit se tedy nechávám a už se na fotkách snažím tvářit normálně... To, když mě někdo fotí, mě ale stejně baví nezačalo.

Proč jsem se nedal vyfotit s Rickem Joynerem ani s Reinhardem Bonnkem? To by mě ani nenapadlo. Taková fotka by pro mě neměla žádnou hodnotu. Jsem rád, že jsem si s nimi mohl párkrát popovídat (s Joynerem i mimo záznam), že jsem si je mohl i trochu užít. Moje fotka s celebritou pro mě ale neznamená nic. To, co jsem třeba s Ravim Zachariaselem nebo s dalšími zajímavými lidmi prožil, zůstává, na tato a podobná setkání vzpomínám rád, ale fotka v tom nemůže hrát žádnou roli.

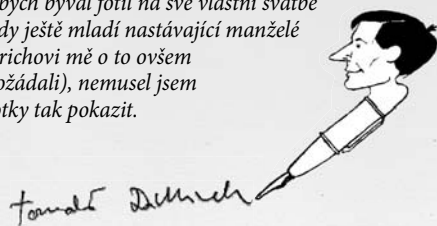
Proč s sebou nenosím Martinu fotku ani fotky dětí? Když jsme s manželkou spolu, je fotka zbytečná, a když jsem sám, tak by mi fotka nepomohla. Možná proto, že Martu stejně pořád nosím s sebou. Pronikla za ta léta do mé duše, takže vše, co vidím, nahlížím i jejíma očima. Ať jsem, kde jsem, nezávisle na tom, jak daleko

Proč jsem se s Bonnkem nevyfotil?

Marta je, reaguji na všechny lidi, na všechny podněty v jakékoli situaci pod jejím vlivem. Působí v tom i další momenty, rodiče, přátelé, ale vliv manželky je nejsilnější. Ne, Martinu fotku fakt nepotřebuju, její přítomnost mi nemůže nahradit ani částečně.

A přitom snímky, na kterých nejsem, mám rád. Dívám se přes stůl na sto let starou fotografii hradu Zvíkova na ostrohu nad řekou. Fascinuje mě. Skály i s mlýnem dávno zmizely pod hladinou přehrady. Taky mám rád knihy fotografií. Podobně se ochotně nechám pozvat na procházku záběry z dovolené na něčem notebooku (sdílení prázdninových fotek po internetu se na mě nechyť: když si je nemohu prohlédnout s někým, koho se týkají, ztrácím zájem).

Rád fotím. Focení je zvláštní umělecká disciplína a podle antického bájesloví má svou vlastní, desátou, múzu. Vystihnout krajinu nebo stavbu, to mě zajímá, to mě bere. Mám tisíce elektronických fotek středověkých staveb a architektonických detailů. Baví mě fotit na křesťanských akcích, rád se snažím zachytit i osobnosti, se kterými natáčím rozhovory (vzdor tomu, že to občas vypustím). Taky rád fotím své blízké. Kdybych býval fotil na své vlastní svatbě (tehdy ještě mladí nastávající manželé Dittrichovi mě o to ovšem nepožádali), nemusel jsem ty fotky tak pokazit.



Má smrt vliv na to, jak žijeme?

Pavel Raus

Kdosí řekl, že jediná naprosto spolehlivá skutečnost, kterou můžeme očekávat se 100% pravděpodobností, je to, že zemřeme. Je to skutečnost, o které nikdo nemůže pochybovat. Přesto se mnozí lidé chovají, jako by to nemělo nastat. Velká část naší společnosti si nepřipouští, že by k tomu někdy mělo dojít. Všechny připomínky, že náš život na této zemi skončí, vytěsňují, nevidí a neuvažují o nich.

Smrt absurdní a zlá...

Zásadní posun dokumentovaný formami pohřebních obřadů zde proběhl již v období komunistického režimu. Podle statistik byla v roce 1955 jen čtvrtina pohřbů sekulární. V roce 1987 to již byly tři pětiny. A po roce 1989 se česká společnost stala světově výjimečnou jednak

v tom, že většina pohřebních obřadů je stále ne-náboženská (jeden z největších podílů na světě), a jednak světově unikátním jevem: pohřbením těla bez obřadu (údaje ze studie Nešporové). Jinde neobvyklé jsou také tiché pohřby bez proslovu. Připomínky smrti jsou nepohodlné a vytváří se jedno z našich dnešních tabu. Jako by si lidé se smrtí nevěděli rady. Proto dávají přednost jedinému řešení: nemyslet na ni.

Připadá mi, že je nezměrně těžké být ateistou nebo agnostikem, nebo se jenom nezabývat vážnými otázkami konce, a zároveň nějak uspokojivě vyřešit dilema smrti. Snad je v takovém případě nejlepší vzít to tak, jak to je. Žít jen okamžikem. Pokud je současný okamžik dobrý, je to vše, co zde je. Pokud není dobrý, snad bude příští okamžik lepší. Jsou lidé, kteří to takhle vidí. Bohumil Hrabal to dobře formuloval ve svých malých postavkách, když hledal poezii života v každém obyčejném okamžiku. Existencialismus Alberta Camuse nepřesahuje rozměry současné chvíle. Jiní lidé volí hédonismus a užívání života. Mnozí se jen snaží prostě prožít dobrý život.

To všechno nemusí nezbytně být bezohledné a sobecké. Domnívám se však, že bez Krista je mnohem těžší se ubránit sebestřednosti – anebo naopak přílišné závislosti na druhém člověku, který mi poskytuje jistotu, smysl a náplň života.

Smrt je ale pak zcela neorganická, rušivá, zneklidňující. Je neologická, absurdní, krutá a zlá. Ztratit blízkou osobu je velká bolest i pro toho, kdo žije s Kristem a má naději na věčný život. Bez této naděje je to ale nepochopitelné a nepřijatelné.

Stále znovu umírám

Jak chápeme smrt my, křesťané? A jaké to má důsledky pro náš život? Pro mě zásadní! Vlastně to byla jedna z otázek, která mě vedla ke Kristu ještě před obrácením – otázka smyslu života. Ve své dospívající mysli jsem se díval na život před sebou. To, co jsem spatřil, byla spousta utrpení. Uvažoval jsem asi takto: Pokud je na světě tolik trápení, musím zjistit, proč tady jsem. Pokud nenaleznu smysl svého života, něco, pro co bych mohl žít, není pak snad jedno, jestli zemřu teď nebo za padesát let? (Musím přiznat, že tehdy jsem si neřikal „za padesát“, ale „za třicet let“. Třicítka mi připadala jako hrozně dlouhá doba.)

V té době mě Kristus přitahoval tím, že věděl, proč byl na této zemi. Viděl za tento život a díky průhledu do věčnosti bylo jeho utrpení, dokonce smrt, smysluplné. Nějak jsem věděl, že pokud se vyřeší problém mé smrti, vyřeší

krátce

◆ Buddhističtí mniši se obracejí ke Kristu.

Tibetský buddhistický láma loni přijal Krista. Pomohl mu k tomu kontakt s křesťanskými pracovníky humanitární organizace Asian Access, kteří v Tibetu působili po zemětřesení, které himálajskou oblast loni zasáhlo. Letos se k němu připojilo 62 buddhistických mnichů a tisíce dalších obyvatel oblasti. „S pomocí mezi hromady trosek nedorazili buddhisté, hinduisté ani věřící jiných náboženství,“ vysvětloval důvody konverzí vedoucí Asian Access Joe Handley, „ale zkoušku vytrvalosti složili následovníci Ježíše, když týden po týdnu nasazovali vlastní životy při službě potřebným.“ Asian Access se věnuje vyučování nově obrácených, aby se dílo v oblasti rozrůstalo.

◆ **Scataglini v Bratislavě.** Argentinský pastor, kazatel a autor Sergio Scataglini vedl 17.–18. 9. v Bratislavě konferenci Slobodní. Pořádala ji bratislavská platforma sborů Křesťania



v meste. Na 900 účastníků akce ve sportovní hale Elán slyšelo Scatagliniho poselství o svatosti a Božím ohni, na které navazovala modlitební služba. Sergiova manželka Kathleen kázala o tom, jak ve svém životě zlomit moc nepřitele. Součástí akce byly modlitby za Slovensko a za církev na Slovensku. V hale Mladost, vzdálené od Elánu pět minut, probíhala paralelní akce

Deti v meste pro přibližně 100 dětí ve věku 4–12 let. Setkání pro vedoucí, které v neděli na konferenci navázalo, mělo 110 účastníků. „Konferencia bola duchovne veľmi silná a služba Sergia i Kathleen skutočne vyvážená. Skvelá služba chvál BCC Worship a Prielom,“ sdílel své dojmy s Životem víry pastor bratislavského SŽ Peter Čurík. Nahrávky z akce jsou k dispozici na webu www.krestianivmeste.sk/produkty.

Konferenci předcházela už třetí ročník akce Milujem svoje mesto – festival přátelství a dobrovolnické pomoci. Akce v Karlovce se účastnilo asi 220 dobrovolníků. Na úklidu veřejných prostranství společně pracovali na 12 místech Bratislavy. Dlouholetá spolupráce společenství různých církví v Bratislavě se stále rozvíjí. O úspěchu mluví jak vysoká návštěvnost akcí, tak dlouhodobý vliv křesťanů, který v Bratislavě nelze přehlédnout.

◆ **15letá Mozaika.** Na oslavu 15. výročí založení KS Mozaika 25. 9. v královéhradeckém Aldisu přišlo na 300 lidí. Největším bodem programu byl koncert Maranatha Gospel Choir. Program doplnilo zamyšlení pastora Mozaiky Jakuba Limra na téma písně Amazing Grace a vtipné hudební videoblahopřání písničkáře Pavla Helana. Děti si v doprovodném programu vyzkoušely malování na tvář či plyšové jezdící poníky. Návštěvníci měli možnost využít fotobudku vybavenou nejružnějšími rekvizitami a pořídit si originální foto-



grafie. Závěr oslav se protáhl až do večerních hodin.

„Zájem o akci překročil naše očekávání. Museli jsme přidat další sedadla na balkony,“ uvedl Patrik Soukup, starší pořádatel sboru.

◆ Slovenské modlitby v Bruselu.

V kapli Zmrtvýchvstání Páně v ulici Van Maerlant v Bruselu se 26. 9. sešlo na 50 slovenských a 35 zahraničních modlitebníků, aby se od 18 do 20 hodin modlili za duchovní probuzení v Evropě. Chvály vedli Braňo Letko a Miťo Bodnár, setkání



uváděli slovenský europoslanec Branislav Škripek a poslanec Richard Vašečka.

„Dnes musíme priznať, že európske národy nedávajú Boha na prvé miesto. Požiadajme Pána, aby dal obrátenie

do svetadiela, v ktorom žijeme. Pýtajme si obrátenie pre ľudí, ktorí majú vplyv a rozhodujú v Európe. Majme odvahu vypýtať si vlnu prebudenia v celých národoch,“ řekl před akcí Škripek. Následující den se Slováci modlili v Evropském parlamentu. Akce vznikla jako duchovní příspěvek ke slovenskému předsednictví Radě Evropy.

◆ Český prezident o lásce a křesťanství.

Prezident ČR Miloš Zeman se na pozvání pražského arcibiskupa kardinála Dominika Duky účastnil svatozáclavských slavností ve Staré Boleslavi. Ve svém krátkém projevu vyzval k návratu k našim křesťanským kořenům v situaci, kdy Evropa stojí tvář v tvář náporu islámského fundamentalismu. Uvedl, že Bůh je láska, a citoval slova apoštola Pavla o lásce (1K 13,2), a to v době, kdy se odmítá omluvit za svůj nepravdivý výrok o novináři Peroutkovi. Křesťané by mohli mít ještě na paměti, že o autorovi listu Korintským uvedl, že pokazil Ježíšovy myšlenky (použil ale silnějšího výrazu).



Na druhou stranu nesouhlasím s obviňováním pana prezidenta tím, že jeho návštěva u kostelního pozůstatku knížete Václava byla populistickým krokem. Věřím, že hledá orientaci pro současnou dobu, jen nechápe, co se v Bibli slovem láska myslí, ani to, že křesťanství znamená nejen víru v rovině idejí, ale i život podle biblických zásad.

se i můj život. Pokud vše, o co jde, je věčnost, pak je tento život přípravou na tuto skutečnou existenci. Myslím, že nadšení a radost, které mi Bůh po obrácení dal, pramenily do určité míry také z toho, že najednou všechno mělo smysl.

Od té doby uběhlo ne třicet, ale více než čtyřicet let. Dnes tomu všemu rozumím ještě jinak. Zjišťuji, že se nacházím zvláště mezi smrtí a životem. Velmi výstižně o tom mluví apoštol Pavel v listu Koloským 3,2–10. Zemřel jsem. Zemřel jsem s Kristem, když jsem mu dal svůj život. Toto umírání ale také pokračuje, protože nemohu nechat naživu cokoli, co není z Krista – smilstvo, nečistotu, vášně, žádost, lakomství, modlářství. Pokud cokoli z toho u sebe zjistím, nemohu tomu dát prostor. Jsou to ale také jemnější projevy – hněv, vztek, špatnost, nevhodné řeči, nečestnost vůči druhým. Snad bych mohl říci, že jsem se nějak vyrovnal se zřejmými projevy tělesnosti. Jsou to ale tyto jemnější podoby mého starého člověka, se kterými se potýkám: mé emoce, mé tužby, mé cíle. Poddanost Kristu ve vztažích. A je to nové jednání, které vychází z Krista a které se snažím si osvojovat v každodenních situacích: slitovný

soucit, dobrota, pokora, vlídnost, trpělivost, snášenlivost, odpouštění.

Smrt, to je zásadní rozchod s mými přirozenými tendencemi, kterými není Ježíš oslaven. Život je v tom, že dovolím, aby moje láska k Ježíši našla cestu a zviditelnila se tím, jak vidím druhé, co k nim cítím, jaká slova volím, když s nimi mluvím, a v tématech, o kterých s nimi mluvím. Vím, že stále jsou rysy mé povahy, které

musí zemřít, a jiné rysy, které se musí narodit.

**Nějak jsem věděl,
že pokud se
vyřeší problém mé
smrti, vyřeší se
i můj život.**

Mít čistou kravatu

Apoštol Pavel to přirovnává k převlékání. Jsou dny, kdy se někdy převlékám. Vždy se snažím mít pro danou událost vhodné oblečení. Někdy si zašpiním košili nebo kravatu.

Pokud to nejde hned vyčistit, převléknu se. Můj vnější oděv se mění. Ale člověk uvnitř oděvu je stejný. Je to on, kdo řídí, co je vidět navenek.

Apoštol Pavel mluví o obojím: o tom, co je navenek, a o tom, co je uvnitř. Uvnitř je plná podřízenost a čistá láska k Pánu. Navenek se mnohokrát musím převlékat. Pokudžé, když se objeví skvrna, musím odstranit to, co je staré, a obléct si to, co je nové. Musím jít a omluvit se.

Musím přezkoumat svůj postoj k bratru, který mě rozčiluje. Musím se rozhodnout pro trpělivost a snášenlivost, když vidím, že defekty jiného člověka se nezmění hned. To vše je ale jen proto, že uvnitř jsem zemřel sám sobě (Ga 2,20). Už ve mně nevládne moje ješitnost, nespoutanost, impulzivnost, sebestřednost ani sebelítost. Kristus je mým životem.

Ježíš přišel na tuto zem a zemřel proto, aby nás spasil. Jeho smrt na kříži nám umožnila odpuštění našich hříchů. Ježíš byl jediným, kdo zemřít nemusel. Rozhodl se pro to dobrovolně. Pro tebe a pro mě. Pokud mu dáme svůj život, umřeli jsme spolu s ním svému starému životu.

Ale umíráme proto, abychom také povstali k novému životu. Ježíš smrt přemohl. Smrt nemá poslední slovo. Ostnem smrti je hřích (1K 15,56). Ježíš nám získal odpuštění. Proto nás ani smrt nemůže odloučit od Boží lásky (Ř 8,38). Smrt je nadějí na setkání s Pánem. A nejen to, ale také na naši proměnu (1K 15,51). Naše každodenní umírání starého člověka a povstávání nového člověka jsou již začátkem této proměny.

Přál bych si, aby můj život a oblek, který mám na sobě, byly důstojným dosvědčením toho, co přesahuje tento život, dosvědčením Boží dobroty a naděje v něm.



Ing. Pavel Raus, M.A.Clin.Psy., M.A.Theol., Ph.D., je psycholog a pastorační poradce. Vyučuje na Evangelikálním teologickém semináři, kde vede katedru pastore. Je starším CB Vysoké Mýto.

◆ Alfa: Největší dobrodružství.

V posledním zářijovém týdnu začala u nás mezinárodní iniciativa kurzů Alfa. Její tvář se stal známý britský dobrodruh Bear Grylls, který kurzy Alfa podporuje. Do kampaně se u nás zapojilo přes 70 společenství z více než 10 církví. Kromě obvyklých plakátů a pozvánek propagovaly iniciativu i internetové reklamy distribuované firmami Seznam a Google. Tato reklama měla statisíce zobrazení. Přesnější data uvedeme při vyhodnocení kampaně.



Česká kancelář Alfa pro iniciativu připravila také novou verzi webových stránek, která umožňuje přímou registraci do jakéhokoli z probíhajících registrovaných kurzů.

Chystá se i další novinka, filmová série Alfa pro mládež. Dabing proběhne na konci roku, aby ji mohly využít jamní kurzy Alfa pro mládež. Jeden díl v anglické verzi je k dispozici na webu. Ostatní díly jsou záměrně neveřejné, protože jsou určeny pro použití na Alfě.

◆ Černé pondělí. Pod tímto názvem se v řadě polských měst 3. 10. konaly protesty proti navrhované podobě zákona o umělých potratech. Zákon, který projednává sněmovna, by znamenal úplný zákaz interrupci kromě případů ohrožení života matky. Dosavadní norma umožňovala provedení potratu v případě závažné, incestu,

ohrožení života matky či poškození plodu. Nový zákon také zakazuje některé formy prenatalního vyšetření plodu. Do ulic vyšly nejen ženy, ale i muži, všichni v černém. Na největším shromáždění, ve Varšavě, bylo na 30 000 lidí.

Polskou společnost rozdělilo etické téma. V liberálním Česku není myslitelná ani současná podoba polského zákona, natož ta navrhovaná. Ptám se, jestli momentální převaha v parlamentu opravňuje polské politiky hlásící se ke křesťanství uzákonit tak striktní a pro výrazný liberální segment polské společnosti nepřijatelnou normu. Je to silové prosazování křesťanských principů, což ale odpovídá tomu, jak se podle Pisma křesťanské myšlenky mají šířit. Taková silová politika, byť prosazující zákony více méně vycházející z biblických principů, zvyšuje ve společnosti odpor proti křesťanství a dlouhodobě vede k tomu, co můžeme sledovat ve Spojených státech, kde křesťané už desítky let postupně ztrácejí vliv.

◆ Den Bible kralické. V Kralicích nad Oslavou se 10. 10. konal již čtvrtý ročník Dne Bible. V místní základní škole Jana Blahoslava probíhaly semináře. Vladimír Donát promluvil o autoru myšlenky překladu Bible a zároveň prvním překladateli, Janu Blahoslavovi. Jiný seminář byl vzpomínkou na archeoložku Vlastu Fialovou, která výzkum na kralické tvrzi vedla 15 let. Další semináře byly věnovány Karlu Star-

šímu ze Žerotína a nálezům z archeologických výzkumů v Kralicích.

V zcela zaplněném kralickém kostele, na zdech vyzdobeném původními bratrskými citáty z Pisma, vedl bohoslužbu kazatel JB Bohdan Čančík. Po celý den bylo možné si prohlédnout Památník Bible kralické s přílehlými zbytky tvrže, v níž se před staletími Bible tiskla.

Knihy s biblickou tematikou nabízelo Malé muzeum Bible z Pelhřimova a BTM. Na prostranství před památníkem vyrostl středověký rytířský tábor s ukázkami řemesel, ochutnávkou dobových jídel či lukostřelbou. Proběhla komentovaná „módní“ přehlídka oblékání našich předků.



Vystoupila skupina historického šermu Bellátor, Podhorácký pěší pluk předvedl vycvik mušketýrů doby předbellohorské.

Večer program v prostorách památníku zahájila herečka Jaroslava Kretschmerová čtením úryvku z knihy Křesťanství umírající matky Jednoty bratrské od Jana Amose Komenského. Následovala talk show s touto herečkou s Davidem Rafaellem, jedním z organizátorů. Program byl zakončen koncertem skupiny Adelfia. Celodenní akce se podle pořadatelů zúčastnilo několik set osob.

◆ Godzone poprvé i v Praze

Masivní evangelizační kampaň pod názvem Godzone se uskuteční v týdnu mezi 14. a 19. 11. v pěti slovenských městech (Poprad, Košice, Žilina, Banská Bystrica, Bratislava) a v Praze (19. 11., SH Královka). Šestidenní turné pod názvem Nový level budou tvořit hudební, divadelní a taneční vystoupení a videoprodukce ve sportovních halách se vstupem zdarma. Podle jedné z pořadatelek Niky Matuszykové jde o radost z toho, že „jsme osobně poznali Boha. Každá část programu nese toto poselství, které chceme zároveň představit moderní řečí zajímavou pro lidi dnešní doby a chceme ho vkládat do každé produkce. Snažíme se hledat vždy nové nápady a posouvat věci jak duchovně, tak i kvalitou na nový level.“

V každém městě budou kromě evangelizačních koncertů v rámci turné probíhat i dobročinné práce na pomoc městům, setkání s lidmi a také zvaní na základních a středních školách. Během turné budou vystupovat slovenské křesťanské kapely eSPÉ, Heartbeat, Godknows a Lámačské chvály. Spolu s nimi bude z města do města cestovat tým 300 dobrovolníků.

Projekt, který vznikl před šesti lety, se zaměřuje na mladé lidi. Zastřešuje ho Združenie křesťanských spoločenstiev mládeže a jeho koordinátoři jsou členy katolické církve. Loni přišlo 19 000 účastníků, letos pořadatelé očekávají, že jejich počet celkově přesáhne 20 000.